

JAHOLATGA QARSHI MA`RIFAT

Yusupova Mavlyuda Kamalovna

Kalit so`zlar: *tuyg`u, tahdid, millat, xalq, ma`naviyat, ma`rifat, fikrlash, ziddiyat, g`oya, mafkura.*

KIRISH

Inson uchun eng aziz va muqaddas bo‘lgan Vatanni himoya etish, uni sevish va e’zozlash har bir insondan buyuk ma’naviy jasoratni talab etadi. Inson ma’naviyatga qarshi qaratilgan jaholat g‘aflatga, loqaydlik esa beparvolikka giriftor etadi. Natijada, mazkur holat insonni vatan taqdiriga nisbatan daxldorlik tuyg‘usini yo‘qotish orqali uni ma’naviyatini so`ndirishga zamin yaratadi. Mazkur holat, o‘z navbatida har qanday millat, xalqni o‘z taqdiriga raxna soluvchi tahdidlarga nisbatan muntazam ogoh, sezgir va hushyor bo‘lishga hamda ularga qarshi ma’rifat va ma’naviyat bilan javob berish borasida jiddiy fikrlashni taqozo etmoqda.

Barchamizga yaxshi ma’lumki, hozirgi kunda dunyo shiddat bilan o‘zgarib, insoniyatning taqdiri va kelajagiga tahdid solayotgan xavf-xatarlar kuchayib, dunyo miqyosida shafqatsiz raqobat, turli ziddiyat va qarama-qarshiliklar tobora avj olmoqda. Bugungi kunda globallashuvning shiddatli tus olishi dunyo miqyosida g‘oyaviy-mafkuraviy tahdidlarning tobora avjiga chiqishiga zamin yaratmoqda.

Jaholat — bilim va tushunchsizlik, noto‘g‘ri qarashlar, xurofot va qadriyatlarning buzilishi holatidir. U jamiyat taraqqiyotiga to‘sinqinlik qiladi, insonlarning rivojlanishiga salbiy ta’sir ko‘rsatadi. Jaholatga qarshi kurashish esa ma’rifat — bilim, tafakkur, madaniyat va ongni oshirish orqali amalgalashiradi. Jaholatga qarshi kurashning eng ma’qul va samarali yo‘li nima? Johilga johillik bilan qarshilik ko‘rsatish yonib turgan olovga yog‘ sepish bilan barobar. Negaki, jaholat botqog‘iga botgan kishi o‘zini tubanlikda emas, yuksakda deb hisoblaydi, unga kimdir jahl qilgan sari jazavasi qo‘ziydi. Shu bois, jaholatga qarshi faqat ma’rifat bilan kurashish kerak. Bu O‘zbekiston rahbariyati tanlagan eng to‘g‘ri, oqilona va odilona yo‘ldir.

Barchamizga ma’lumki, hozirgi kunda dunyo shiddat bilan o‘zgarib, insoniyatning taqdiri va kelajagiga tahdid solayotgan xavf-xatarlar kuchayib, dunyo miqyosida shafqatsiz raqobat, turli ziddiyatlar tobora avj olmoqda. Mana shunday bir sharoitda barqarorlikni saqlashda ma’naviyat va ma’rifatga e’tibor qaratish muhim ahamiyat kasb etadi. Bu haqda Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev qayd etganidek: “Biz ma’naviyat va ma’rifat ishini vatanparvarlik ishi, vijdon ishi, deb bilamiz. Vijdoni, ma’naviyati bor inson Vatanni, albatta, yaxshi ko‘radi. Vijdon, ma’naviyat degani – xalqqa, Vatanga chin yurakdan xizmat qilish deganidir...”

Ma’rifat — kishilarning ongini, bilimini, madaniyatini oshirishga qaratilgan ta’lim-tarbiya. U tabiat, jamiyat va inson mohiyati haqidagi turli bilimlar, ma’lumotlar majmu-asini ham bildiradi. Ma’rifat ilmu urfon ma’nosida ham ishlatiladi. Ma’rifat tushunchasi madaniyat, ma’naviyat tushunchalari bilan bog‘liq. Ma’rifat ma’naviy qaramlikni bartaraf qiladi, insonga kuch-qudrat ato etadi. U kishilarni jaholatdan qutqaradi, buzuq ishlardan qaytaradi, yaxshi xulq va odob egasi bo‘lishga yordam beradi. Ma’rifatli kishilardan tashkil topgan jamiyat ravnaq topadi, kelajagi porloq bo‘ladi. Ma’rifat — bilim va madaniyatning qo‘shma mazmuni bo‘lib, maorif uni yoyish vositasidir. Ma’rifatni hayotga singdirish maorif tizimi orqali amalga oshiriladi.

Jaholatga qarshi ma’rifat — bu jamiyatni rivojlantirish, insonlarni bilimli va tafakkurli qilish yo‘lidir. Ma’rifat orqali biz jaholatning salbiy ta’siridan qutulib, tinchlik, taraqqiyot va ijtimoiy barqarorlikni ta’minlay olamiz. Shuning uchun har bir inson va jamiyat ma’rifatga intilishi lozim.